

»DRUG DRUGEGA BREMENA NOSITE!«

Pastirsko pismo slovenskih škofov za postni čas 2011

I.

8. NEDELJA MED LETOM, 27. FEBRUARJA 2011

Dragi bratje in sestre!

V preteklem pastoralnem letu smo premišljevali o Jezusovi ljubezni, na poseben način navzoči v skrivnosti svete evharistije, med katero obhajamo spomin njegove smrti in vstajenja ter se ob tem tudi sami učimo ljubiti po Jezusovem zgledu. Z evharistijo ostaja Jezus v svoji ljubezni do nas navzoč med nami in je s tem resnično »*sonce našega življenja*«, kakor je poudarjal bl. Alojzij Grozde. Toda evharistični Jezus ni samo *sonce* za nas, ampak nas želi spremeniti v *sonce* za druge. Ko je Jezus rekel: »*Resnično, povem vam: Kar koli ste storili enemu od teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili*« (Mt 25,40), nas je povabil, naj mu vračamo ljubezen tako, da po njegovem zgledu ljubimo brate in sestre. Tedaj res iščemo in uresničujemo Božje kraljestvo in njegovo pravičnost, kakor nam v današnjem evangeliju naroča Jezus.

V letošnjem pastirskem pismu za postni čas želimo v zvestobi Jezusovemu naročilu skupaj z vami premišljevati o Jezusovi navzočnosti v ubogih in trpečih. Kadar kristjani pomagamo tistim, ki izkušajo najhujšo revščino, so najbolj ogroženi in živijo v največji stiski, služimo Jezusu, ki v teh ljudeh živi, trpi in čaka, da mu izkažemo sočutje, ljubezen in dobroto. Krščanska dobrotelost iz ljubezni do bližnjega ni samo vprašanje človeškega sočutja, ampak je izraz vere v Jezusa Kristusa, ki je naš brat in ki sam trpi v trpečih bratih in sestrah. Za ljubezen

do bližnjega potrebujemo Jezusovo pomoč in jo tudi dobimo, če ga zanjo prosimo, še posebej med obhajanjem svete evharistije. Brez evharistije in brez molitve krščanska dobrotelost ne more preživeti; tudi zanjo je evharistija *sonce*, ki ji daje rast in moč.

Dejavna ljubezen do bližnjega ni nekaj postranskega, ampak je nujno potrebna, če hočemo biti pravi kristjani. Papež Benedikt XVI. poudarja, da ima Cerkev tri temeljne in nepogrešljive naloge: da oznanja Božjo besedo in vero v Jezusa Kristusa, da obhaja in podeljuje svete zakramente ter da izvršuje in goji dejavno ljubezen do bližnjega (prim. *Bog je ljubezen*, 25). Potemtakem je za vsakega kristjana in vsako krščansko občestvo dobrotelost tako nujno potrebna, kot sta oznanjevanje in poslušanje Božje besede ter molitev in bogoslužje.

To nam dokazuje tudi zgodovina krščanstva, ki je zgodovina dejavne krščanske ljubezni. V *Apostolskih delih* je že o prvih kristjanih rečeno, da so bili »*kakor eno srce in ena duša. Nihče ni trdil, da je to, kar ima, njegova last, temveč jim je bilo vse skupno. ... Nihče med njimi ni trpel pomanjkanja.*« (Apd 4,32–34) V naslednjih stoletjih so bila krščanska verska središča tudi žarišča dejavne ljubezni do bližnjega in prve bolnišnice ali sirotišnice so nastale v zavetju samostanov in škofij. Pozneje so bile ustanovljene celo posebne redovne družbe in številne bratovščine, katerih glavna skrb sta bili krščanska dobrotelost in pomoč bližnjemu v najra-

zličnejših stiskah. Seznam *telesnih* in *duhovnih del usmiljenja* (prim. KoKKC (2006), str. 220), ki je sestavni del krščanskega nauka, je najstarejši dobrodelni program človeštva.

Tudi danes ni drugače. S hvaležnostjo in iskrenim priznanjem mislimo na vse, ki imate v svoji družini bolnega ali invalidnega otroka oziroma otroka s posebnimi potrebami in mu noč in dan stojite ob strani ter za to služenje ne pričakujete in ne prejimate nikakršnega priznanja, čeprav ga več kot zaslužite. Mnogi imate bolne, invalidne in starejše družinske člane, ki jim izkazujete ljubezen in pomoč. S hvaležnostjo mislimo na vse, ki dobrodelnost poklicno opravljate v ustanovah, v katerih je potrebno izkazovati globoko osebno spoštovanje do nemočnega in pomoči ter sočutja potrebnega človeka. Mislimo na medicinsko osebje, socialne delavce in terapevte, negovalke in vse druge, ki skrbite za bolne in ostarele; ki nemočnim lajšate bolečine in preizkušanim vračate upanje v posebnih zavodih, materinskih domovih, komunah, zavetiščih, zaporih in podobnih ustanovah. Veselimo se vseh redovnih skupnosti, združenj, gibanj in drugih skupin, ki se prvenstveno posvečate skrbi za pomoči potrebne. V letošnjem pastoralnem *letu krščanske dobrodelnosti in solidarnosti* želimo, da Bog vaša prizadevanja podpre z novimi poklici. Zahvaljujemo se duhovnikom, ki skrbite, da je v vaši župnijski skupnosti organizirana oblika dobrodelnosti in da tudi sami osebno gojite dobrodelnost ter pri tem podpirate druge. Duhovnikov zgled dobrodelnosti je izjemno močna pridiga, saj pričuje za Božjo ljubezen in je najučinkovitejša pot, da Beseda pride v srca oddaljenih, ranjenih in izključenih. Je živa beseda srca, ki ponazarja Božji odnos do človeka. Apostolsko oznanjevanje je bilo tako učinkovito zato, ker so »*njihovo oznanjevanje spremljala znamenja.*« (Mr 16,20) Posebno zahvalo izrekamo tistim, ki za širjenje dobrote med ljudmi darujete svoje moči, darove in čas v različnih dobrodelnih organizacijah po župnijah. Hvala

tudi vsem bolnikom in trpečim, ki sprejemate in Bogu darujete preizkušnje in trpljenje za blagoslov drugih ljudi, ki so morda prav tako v hudih stiskah, a so izgubili vero in upanje, ker jih nihče ne mara. Hvala vam, ker veliko molite za nas vse in svojo navidezno nemoč spremenjate v najvišjo moč ljubezni do Boga in bližnjega.

Gospodarska kriza, ki se na različne načine dotika velikega števila prebivalcev naše domovine, naj bo za vse, še posebej za katoličane, spodbuda, da bomo vneti zagovorniki tistih, ki se jim godi krivica, obenem pa verodostojni pričevalci, ki znamo vero prenašati v vsakdanje življenje. K temu nas še posebej nagovarja postni čas, ki je pred nami. Smisel posta namreč ni samo v odpovedi, pač pa dobi odpoved polni smisel v dobrodelnosti in delih usmiljenja, ko to, čemur smo se odpovedali, darujemo tistim, ki imajo manj, in postajamo solidarni z vsemi, ki so v stiski.

Slovenci smo že velikokrat pokazali, da imamo posluš za človeka v nesreči in stiski. Tega si želimo tudi v prihodnje. Ko bomo radi delili, kar imamo, poslušali s srcem, se vživljali v stisko drugega ali darovali s prostovoljnim delom bližnjemu nekaj svojega časa in sposobnosti, bomo uresničevali besede apostola Pavla, ki smo si jih vzeli za vodilno misel letošnjega leta: »*Nosíte bremena drug drugemu in tako boste izpolnili Kristusovo postavo*« (Gal 6,2). Za zgled velikodušne in dejavne krščanske ljubezni do bližnjega se vam zahvaljujemo in vas spodbujamo, da na tej poti skupaj vztrajamo in še z večjo požrtvovalnostjo verodostojno pričujemo sodobnemu svetu, da Duh Božje ljubezni oblikuje naša srca in vodi naša dejanja dobrote in solidarnosti. K nam se bo spet povrnilo izgubljen zaupanje in čutili bomo, da smo povezani z Bogom in med seboj bolj varni na poti v prihodnost. »*Milost Gospoda Jezusa z vami vsemi.*« (1 Kor 16,23)

Vaši škofje

II.

9. NEDELJA MED LETOM, 6. MARCA 2011

Dragi bratje in sestre!

Ko nas Jezus v današnjem evangeliju spodbuja, naj zgradimo hišo svojega življenja na skali in ne na pesku, vemo, kaj to pomeni. Ta skala je ljubezen, kakor jo s svojim življenjskim darovanjem izpričuje Jezus in kakor jo obhajamo vsako nedeljo pri nedeljski sveti maši. Ta skala ljubezni pa ni samo temelj našega osebnega življenja, ampak tudi naše župnijske skupnosti, naše Cerkve in ne nazadnje tudi našega naroda in države. Danes želimo še posebej opozoriti na občestveno razsežnost ljubezni do bližnjega.

Dobrodelnost ni le naloga kristjana kot posameznika ali družine, ampak ima širše razsežnosti. Papež Benedikt XVI. v okrožnici *Bog je ljubezen* pravi: »V Božji ljubezni zasidrana ljubezen do bližnjega je najprej naročilo za vsakega posameznega vernika. A prav tako je naročilo za celotno cerkveno občestvo in to na vseh njenih ravneh: od krajevne skupnosti prek delne do vesoljne Cerkve kot celote. Tudi Cerkev kot občestvo mora uresničevati ljubezen. To pa zahteva, da ima potrebno organizacijo kot predpostavko za urejeno občestveno služenje. Zavest tega naročila je bila v Cerkvi navzoča od vsega začetka.« (20)

Iz tega lahko razberemo dvoje: da smo kot župnijsko občestvo povabljeni k uresničevanju dejavne ljubezni in se je za to potrebno primerne organizirati. Dobrodelna dejavnost župnije ne more biti prepuščena občasnemu sočustvovanju ob nesrečah in ujmah, ki doletijo posameznike ali večje skupine ljudi. Dobrodelnost mora postati sestavni in vsakdanji del našega čutenja, mišljenja in življenja, ki mora za to imeti tudi oporo v ustrezni organiziranosti za trajno pomoč med nami in v širši skupnosti.

Tudi če ni revnih in potrebnih v neposredni bližini, jih je veliko v širšem cerkvenem in narodnem občestvu ter v svetu.

Temeljna občestva krajevne Cerkve so župnije. V njih že obstajajo številne dobrodelne organizacije, med katerimi so najštevilnejše župnijske *Karitas*. Bogu smo hvaležni, da je k opravljanju tega poslanstva poklical zavzete sodelavce. Hvaležni smo tudi duhovnikom, redovnikom in redovnicam ter laikom, ki ste postali rodovitna njiva za rast in razvoj *Karitas* in drugih dobrodelnih organizacij na Slovenskem.

V pastoralnem letu *krščanske dobrodelnosti in solidarnosti* je dobrodelno dejavnost po župnijah potrebno poživiti. Vsaka župnija je poklicana k občestveni dobrodelnosti in vsaka župnija bi morala imeti vsaj kakšno dobrodelno ustanovo. Delovanje župnijskih *Karitas* se je za velik del župnij izkazalo kot zelo primeren in učinkovit oblik. Delujejo v več kot 400 župnijah po Sloveniji. So žive in dejavne, med seboj se povezujejo na dekanijski ali območni ravni ter se odzivajo na resnične potrebe in stiske ljudi.

V Cerkvi na Slovenskem delujejo tudi druga dobrodelna združenja: *Vincencijeva zveza dobrote* (nekdanje *Vincencijeve konference*), *Krščansko bratstvo bolnikov in invalidov Slovenije*, *Vera in luč*, skupnosti za pomoč ljudem s posebnimi duševnimi in telesnimi potrebami, zavodi za pomoč ogroženim ženam in materam, *Kolpingove družine*, *Anin sklad* za pomoč družinam z več otroki, zavodi in skupnosti za pomoč različnim zasvojenecem, domovi za starejše, zavetišča za brezdomce, pomoč zapornikom in beguncem ter žrtvam trgovine z ljudmi. V številnih župnijah verniki velikodušno

podpirajo dobrodelno in humanitarno delo slovenskih misijonarjev po svetu. Pomoč sestriškim Cerkvam ohranja živo povezanost misijonarjev in misijonark z domačo Cerkvijo. Z njihovo pomočjo lahko *Misijonsko središče Slovenije* izvaja projekte razvojne in humanitarne pomoči ter vzgaja mladino za razvojno pomoč najrevnejšim skupnostim tudi v prihodnje.

Karitas in druge cerkvene dobrodelne ustanove so v preteklih letih razvile učinkovite programe pomoči v denarju, hrani in drugih potrebščinah. Potrebno bo razviti še druge oblike pomoči: od spremljanja in svetovanja do različnih terapevtskih pristopov, kot so pomoč alkoholikom ali druga duševna in duhovna pomoč, ki bi bila laže dostopna ljudem v stiski. Vse, ki ste za tovrstno pomoč poklicno usposobljeni, vabimo, da se kot prostovoljci pridružite delu dobrodelnih organizacij.

Pomembno je tudi, da je z dobrodelno dejavnostjo v župniji seznanjeno celotno župnijsko občestvo in da jo podpira. Prostovoljci in sodelavci dobrodelnih dejavnosti morajo imeti podporo in duhovno vodstvo dušnih pastirjev ter dejavno ali vsaj moralno podporo župljanov. *Župnijski pastoralni svet* naj pospešuje in usklajuje organizirano pomoč, da bo pravočasno odgovarjala na stiske in potrebe v svojem kraju in širšem okolju. Poskrbimo za dobro obveščenost vseh, ki lahko po svojih močeh in možnostih pomagajo z darovi, občasnim prostovoljnim delom in znanjem. Vedno pa moramo moliti in darovati svoje trpljenje za blagoslov dobrodelnega dela v Cerkvi. K temu so posebej povabljeni tisti, ki bi za ljudi v stiski radi storili več, kot jim dopuščajo njihove osebne in materialne zmožnosti.

Z dobrodelnostjo želimo kristjani posnemati Boga, ki ljubi vse ljudi. Zato pomagamo vsem, tudi tistim, ki so oddaljeni od župnijskega občestva ali mu sploh ne pripadajo. Dejavnost ljubezen je najmočnejši razlog za našo vero,

kajti »samo ljubezen zasluži, da ji verujemo« (Hans Urs von Balthasar). Nepristranska krščanska dobrodelnost je najbolj verodostojno pričevanje za evharistijo v življenju, za veselo oznanilo, za neuničljivo upanje. Blažena mati Terezija je zapisala: »Vsako delo ljubezni, narejeno z vsem srcem, vedno približa ljudi Bogu.« Enako je poudaril tudi papež Benedikt XVI. v okrožnici *Bog je ljubezen*: »Kdor karitativno deluje v imenu Cerkve, ne bo nikdar skušal drugemu vsiliti vere Cerkve. Ve, da je ljubezen v svoji čistosti in zastonjskosti najmočnejše pričevanje za Boga, v katerega verujemo, in nas priganja k ljubezni. Kristjan ve, kdaj je čas govoriti o Bogu in kdaj je prav o njem molčati in preprosto pustiti, da govori ljubezen sama. Ve, da je Bog ljubezen (prim. 1 Jn 4,8) in postane navzoč ravno tedaj, ko opravljamo edinole ljubezen.« (31)

Dragi verniki, ki se ob nedeljah zbirate kot živo oltarno občestvo! Zavedamo se, da ste prav vi tisti, ki s svojimi darovi in obsežnim prostovoljnim delom uresničujete dobrodelno poslanstvo naše krajevne Cerkve. Vaša velika darežljivost in solidarnost z ubogimi, trpečimi in obrobniimi je najbolj pristno pričevanje za resničnost evangelija Jezusa Kristusa v sodobnem svetu. Javnost vašega prispevka velikokrat ne opazi in ne prizna, najpomembneje pa je, da zanj ve in vam je zanj hvaležen Jezus, navzoč v trpečih bratih in sestrah. Kot živo občestvo Cerkve bomo zato na tej poti vztrajali in iskali novih poti do ljudi. Kljub kriznim časom, ko se stiske zaostrujejo in se zdi, da se možnosti tistih, ki bi lahko pomagali, manjšajo, si Cerkev v zaupanju v Božjo dobroto in darežljivost ljudi upa spodbujati k še večji zavzetosti in nesebičnosti v uresničevanju dejavne ljubezni. Ljubezen je iznajdljiva in če bo v nas močna, bomo našli vedno več načinov, kako nositi bremena drug drugemu in spolnjevati postavo Kristusove ljubezni. Pri vašem dobrodelnem delu naj vas spremlja Božji blagoslov.

Vaši škofje